

KLINIKA MEDYCyny RATUNKOWEJ UNIwersytetu Medycznego w Białymstoku

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok
Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,
tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

Białystok, 2019-10-01

Ocena rozprawy doktorskiej mgr Leszka Marca pt.: „ Analiza jakości leczenia bólu w okresie przedszpitalnym u dzieci hospitalizowanych z powodu oparzenia na Oddziale Chirurgii Dziecięcej Szpitala Wojewódzkiego im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu w latach 2014-2017”.

Oparzenia stanowią poważny problem społeczny, medyczny i ekonomiczny, powodując często utratę zdrowia oraz przyczyniając się do śmierci i kalectwa. Oparzeniom ulec mogą wszyscy, niezależnie od wieku, ale najczęściej ulegają im dzieci, zwłaszcza małe do 5 roku życia. Uszkodzenie tkanek powstające pod wpływem czynnika parzącego, niezależnie od typu oparzenia, jego rozległości i wieku oparzonej osoby zawsze wiąże się z bólem. Stąd na każdym etapie pomocy oparzonemu priorytetem winno być jak najszybsze chłodzenie rany oparzeniowej i leczenie bólu. Ból, szczególnie u dzieci, wywołuje trwałe zmiany w sferze fizycznej oraz psychicznej, zaburza homeostazę i nasila objawy wstrząsu oparzeniowego. Walka z bólem u oparzonych, mimo zaleceń i szerokiego dostępu do leków przeciwbólowych, wciąż pozostawia wiele do życzenia, pomimo, że każdy pacjent ma prawo do leczenia bólu, a obowiązkiem każdego udzielającego pomocy oparzonemu jest skutecznie jego uśmierzenie. Aktualność tej tematyki skłoniła Autora do podjęcia badań, których celem była analiza jakości leczenia bólu w okresie przedszpitalnym u dzieci hospitalizowanych z powodu oparzenia. Podjęcie tego rodzaju badań uważam za niezwykle cenną inicjatywę badawczą, mogącą mieć istotne walory naukowo-poznawcze oraz jeszcze większą wartość praktyczną, zwłaszcza w okresie znacznego zaawansowania prac nad nowelizacją Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz wdrażania tzw. Dobrych praktyk leczenia bólu u chorych zaopatrywanych przez Zespoły Ratownictwa Medycznego na etapie przedszpitalnym.

Przedstawiona do oceny praca zawarta jest na 127 stronach edycji komputerowej, podzielonej na 13 rozdziałów, z właściwie zachowanymi proporcjami pomiędzy nimi.

KLINIKA MEDYCYNY RATUNKOWEJ UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok
Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,
tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

We Wstępie Doktorant zapoznaje czytelnika z oparzeniami jako problemem zdrowotnym. Następnie omawia zasady udzielania pomocy w oparzeniach. Sporo miejsca poświęca ocenie natężenia i sposobom postępowania przeciwbólowego. Autor wykazał się znajomością piśmiennictwa krajowego i światowego, umiejętnie wydobywając te momenty, które były niezbędne do uzasadnienia podstaw teoretycznych Jego pracy i wyboru metod badawczych.

Powyższe dane stały się dla Doktoranta przesłanką do podjęcia badań mających na celu ocenę zakresu udzielania pierwszej pomocy oparzonej dzieciom przez świadków zdarzenia oraz analizę świadczeń medycznych i medycznych czynności ratunkowych udzielanych w fazie przedszpitalnej przez placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej i Zespoły Ratownictwa Medycznego oraz w warunkach szpitalnych ze szczególnym uwzględnieniem leczenia przeciwbólowego. Cele pracy zostały postawione precyzyjnie.

Z rozdziału Materiał i Metodologia badań wynika, że przeanalizowano dokumentację medyczną 117 dzieci w wieku 0-18 r.ż. hospitalizowanych w latach 2014-2017 w Oddziale Chirurgii Dziecięcej Szpitala Wojewódzkiego im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu. Uzyskane dane zgromadzono w autorskim kwestionariuszu danych opracowanych przez Autora dla celów badania. Wszystkie dane umieszczono w arkuszu kalkulacyjnym programu MS Excel i poddano analizie statystycznej z wykorzystaniem techniki komputerowej.

W rozdziale Wyniki badań własnych Doktorant szczegółowo przedstawia w formie zwięzłego opisu i za pomocą tabel i rycin uzyskane i opracowane dane. Dokonuje szczegółowej analizy płci, wieku, miejsca zamieszkania oparzonych dzieci, sezonowości występowania oparzeń w poszczególnych miesiącach roku, pory dnia oraz czasu od wystąpienia oparzenia do przyjęcia na oddział szpitalny, analizując również sposób transportu. Podsumowuje czynniki sprawcze oparzeń, mechanizm ich powstania, głębokość, rozległość, ciężkość i lokalizację. Ocenia pierwszą pomoc i przedszpitalną pomoc medyczną w rozbiciu na osoby udzielające pomocy, sposób udzielania pomocy przez świadków zdarzenia oraz przedszpitalną pomoc medyczną z uwzględnieniem leczenia przeciwbólowego. Analizuje pomoc udzielaną przez Zespoły Ratownictwa Medycznego oraz przez placówki Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Dalsze leczenie odbywało się już w warunkach szpitalnych

KLINIKA MEDYCYNY RATUNKOWEJ UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok
Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,
tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

na Oddziale Chirurgii Dziecięcej. Zestawienie wyników badań zawarte jest w sumie w 7 tabelach i na 22 rycinach. Tego rodzaju przedstawienie wyników pozwala na lepszą orientację i ułatwia śledzenie badanych parametrów. Dokumentacja jest bogata, czytelna i przekonująca. Pozwala na dobrą orientację w przedstawianych danych.

W rozdziale Omówienie wyników i Dyskusja Autor w sposób obszerny (21 stron), dojrzały, świadczący o pełnej znajomości przedstawianych zagadnień omawia wyniki swych badań, porównując je i dyskutując z wynikami uzyskanymi przez innych. Autor nie ogranicza się jedynie do opisu zachowania się poszczególnych wskaźników, ale trafnie interpretuje uzyskane wyniki, wykorzystując dane z piśmiennictwa.

Wyniki swych badań Doktorant podsumował w 4 wnioskach, które wynikają z wykonanych analiz i są odpowiedzią na zadania postawione w celu pracy. Przeprowadzone badania wskazują, że w Polsce istnieje pilna potrzeba opracowania wytycznych leczenia bólu u oparzonych dzieci, wiedzę na ten temat należy realizować podczas nauczania pierwszej pomocy oraz w czasie kształcenia przed i podyplomowego lekarzy. Istnieje również potrzeba bardziej rzetelnego tworzenia dokumentacji medycznej.

Pracę uzupełniają Streszczenie w języku polskim i angielskim, które zwięźle przedstawia przebieg badań i uzyskane wyniki oraz Piśmiennictwo zawierające 142 pozycje. Dobór piśmiennictwa jest trafny, obszerny i ujmuje pozycje rodzime, jak i obce. Autor wykazał się jego znajomością i umiejętnie wykorzystała w swojej pracy.

Na zakończenie dysertacji Doktorant zamieszcza Wykaz tabel (N=12) i rysunków (rycin) (N=22) oraz Wykaz stosowanych skrótów i Załączniki – Skale oceny bólu (N=10) i Kwestionariusz zbierania danych. Podkreślenia wymaga strona graficzna pracy i jej układ ułatwiający śledzenie toku myśli przez ich ilustrację tabelami i rycinami zamieszczonymi w tekście. Język jest prosty i jasny, chociaż Autor nie ustrzegł się kilku błędów literowych, interpunkcyjnych i redakcyjnych. Np. Streszczenie w języku angielskim nosi polski tytuł w miejsce angielskiego.

Podsumowując uważam, że Doktorant wykazał bardzo dobre przygotowanie, znajomość piśmiennictwa dotyczącego omawianego zagadnienia, umiejętność samodzielnego myślenia i rozwiązywania zagadnień oraz krytyczny, rzeczowy stosunek do omawianego

KLINIKA MEDYCYNY RATUNKOWEJ UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok
Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,
tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat

e-mail: medrat@umb.edu.pl

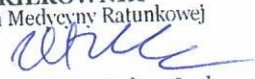
<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

tematu. Model badania jest jasny i logiczny, a wytknięte cele zostały konsekwentnie zrealizowane i zapisane we wnioskach. Największym osiągnięciem pracy jest jej wartość praktyczna wskazująca potrzebę leczenia bólu u oparzonych dzieci na każdym etapie ich leczenia i transportu.

Uważam, że praca mgr Leszka Marca pt.: „ Analiza jakości leczenia bólu w okresie przedszpitalnym u dzieci hospitalizowanych z powodu oparzenia na Oddziale Chirurgii Dziecięcej Szpitala Wojewódzkiego im. Zofii z Zamoyskich Tarnowskiej w Tarnobrzegu w latach 2014-2017” jest oryginalnym i samodzielny dorobkiem, prezentuje wartość naukową i praktyczną oraz odpowiada warunkom określonym w Ustawie z dnia 14.03.2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz.U. nr 65, poz. 595, z późniejszymi zmianami), przeto stawiam Wysokiej Radzie Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wniosek o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
Klinika Medycyny Ratunkowej

prof. dr hab. Jerzy Robert Ładny